

Jaar B - Bouwen aan Zijn Rijk

BIJEENKOMST 5
HANDLEIDING VOOR DE CATECHIST

Vergeven mag! De verloren zoon komt terug.

VOORBEREIDING

Doelstelling

- Vanuit de parabel van de verloren zoon (Lucas 15,11-32) leren kinderen en ouders over een God die niemand ooit afschrijft. Integendeel, wanneer mensen verloren lopen in hun leven, als ze de rechte weg verliezen of zichzelf in nesten werken, dan is God de eerste om hen te gaan zoeken.
- Ze gaan op zoek naar ervaringen en uitdagingen hieromtrent in hun eigen leven.
- Ze krijgen de kans te ervaren wat het sacrament van verzoening kan betekenen in hun leven.

Thema en band met het geheel

Tijdens de vorige samenkomst focusten we voor het eerst meer concreet op wat het Rijk Gods inhoudt: vanuit de gelijkenis van het mosterdzaadje ontdekten we dat we allemaal kunnen mee zaaien aan het Rijk Gods: zelfs het kleinste zaadje kan ontkiemen tot iets moois, en ook anderen weer aansteken om te zaaien.

Ditmaal richten we onze aandacht op één van de meest gekende, maar soms ook moeilijkste pijlers van Gods Rijk: vergeving. De ach-

terliggende boodschap is erg positief en hoopgevend: zelfs als je een misstap zet, hoor je er nog bij in Gods Rijk, en mag je eraan meewerken. Je blijft geliefd...

Zelfs als je een misstap zet, hoor je er nog bij in Gods Rijk

De parabel van de verloren zoon (of barmhartige Vader) in Lucas 15,11-32 vertelt daarbij iets over ons, en over God. Hij vergeeft steeds opnieuw, tot zevenmaal zeventig maal. Daar worden wij ook toe geroepen.

Symbool: de regenboog

Op het einde van deze bijeenkomst plaatsen we een vijfde pijler van Gods droom onder de regenboog: "VERGEVEN MAG!".

We zetten ook deze boodschap in een andere kleurboog om zo te beklemtonen hoe kleurrijk Zijn droom is.

INHOUDSTAFEL

• Voorbereiding	p1
• Deel 1: kinderen en ouders samen	p2
• Deel 2a: de kinderen	p3
• Deel 2b: de ouders	p6
• Deel 3: kinderen en ouders terug samen	p8
• Evaluatie	p10
• Achtergrondinfo bij de Bijbeltekst	p10

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Vicariaat Brussel
Dienst Verkondigen en Vieren
Vlasfabriekstraat 14
1060 Brussel
Tel. 02 533 29 34
E-mail: wim.catechese@skynet.be

Jaar B - Bouwen aan Zijn Rijk

VERLOOP VAN DE BIJEENKOMST

DEEL 1 STARTMOMENT MET OUDERS EN KINDEREN SAMEN

TIJDSBESTEK: 10 minuten

BENODIGDHEDEN

- *Drankje*

Onthaal

Enkele mensen van de plaatselijke gemeenschap heten de kinderen en hun ouders welkom. Dat hoeven niet elke bijeenkomst dezelfde personen te zijn: hoe meer mensen van de geloofsgemeenschap kinderen en ouders persoonlijk ontmoeten, hoe rijker hun beeld van de gemeenschap.

TIJDSBESTEK: 10 minuten

BENODIGDHEDEN

- *Een voorwerp dat voor de catechist kostbaar is.*

Startmoment

De catechist komt het lokaal binnen en begint te zoeken naar een voorwerp. Na een vijftiental seconden omschrijft hij het voorwerp en mag iedereen meezoeken. Wanneer het voorwerp gevonden wordt, toont de catechist enorme vreugde.

Hij vertelt daarop hoe deze vreugde om iets terug te vinden dat verloren was, ons

ook iets leert over Gods droom; vandaag gaan we dat ontdekken in één van de vele verhalen die Jezus verteld heeft en die we in de Bijbel terugvinden.

De catechist nodigt iedereen uit naar het stiltelokaal of de stiltehoek te gaan.

TIJDSBESTEK: 5 minuten

BENODIGDHEDEN

- *Grote kaars*
- *Klein kaarsje per deelnemer*
- *Bijbel en doekje*

Stiltemoment

Eens de kaarsen aangestoken en de Bijbel opengelegd, verwijst een catechist naar de lichtjes: dat zijn wij allemaal. Maar we zijn niet alleen: er is ook een groot Licht, dat met ons meegaat. Dat Licht is God, en Wie Hij is, wat Zijn droom is, gaan we elke bijeenkomst een beetje meer ontdekken of verder ontdekken. Vandaag lezen we de parabel van de verloren zoon. Een verhaal

waarin we ons allemaal wel ergens zullen herkennen...

Hier kan een catechist of ouder het verhaal lezen, of als dat mogelijk is zelf vertellen.

Daarna gaan kinderen en ouders in groepjes uiteen.

Vergeven mag! De verloren zoon komt terug.

DEEL 2a BIJENKOMST MET DE KINDEREN

Bijbelverhaal

Catechist en kinderen verkennen het Bijbelverhaal. Je kan het verhaal ook laten naspelen: de verschillende personages, en hoe ze op elkaar reageren, lenen zich hier prima toe. Je kan de kinderen daarbij eventueel spontaan op elkaar laten reageren, ook als dit afwijkt van het verhaal. Belangrijk is dan wel nadien het verhaal nog eens te lezen en na te gaan of de groep soms anders reageerde dan in het Bijbelverhaal.

TIP

We raden de catechist sterk aan de tekst vooraf zelf al te verkennen, op basis van de Bijbelse achtergrondinformatie achteraan deze bijeenkomst en de inhoudelijke vragen die we meegeven voor het gesprek met de ouders.

TIJDSBESTEK: 15 minuten

BENODIGDHEDEN

- Voldoende exemplaren van de Bijbeltekst Lucas 15,11-32

Verwerking - Meerdere keuzemogelijkheden

We geven hieronder enkele spelvormen mee om de parabel van de verloren zoon met de kinderen te verwerken. Elke spelvorm focust op een bepaald aspect van verzoening. In functie van de mogelijkheden op het vlak van tijd kan je er één of meerdere uitkiezen. Let er wel op dat de verwerking met de kinderen en die met de ouders even lang duurt.

VOORSTEL 1 - GODS OPEN HANDEN

Teken een mannetje naar één van de modellen hierbij, kleur het en knip het uit. Door de armen op de juiste manier te plooiën kan je mannetje met open of gesloten armen voor je staan. Schrijf met de kinderen op het lichaam van het figuurtje een boodschap waarin God zegt dat iedereen altijd welkom bij Hem is. Als de armen gesloten zijn, sluit het mannetje ook zijn liefdevolle boodschap voor je af. God houdt altijd Zijn armen open. Wij hebben de keuze.

Je kan hierover eventueel nog in gesprek gaan. Wanneer heb ik laatst mijn armen (en mijn hart) voor iemand gesloten? Zou ik die terug willen openen? Zo ja, hoe kan ik dat dan?

TIJDSBESTEK: 15 minuten

BENODIGDHEDEN

- Licht gekartonneerd papier, eventueel al met een tekening erop (zie modellen hiernaast)
- Potloden, schaar, stiften, balpennen

Jaar B - Bouwen aan Zijn Rijk

TIJDSBESTEK: 20 minuten

BENODIGDHEDEN

- Per groep een dobbelsteen en één pakje memory-kaarten (zie bijlage vanaf pagina 12)

TIP

- Pas de stellingen aan in functie van de leeftijd van de kinderen.

VOORSTEL 2 - GELOOF-JE-HET-ZELF MEMORY

Nadat een vader zijn erfenis verdeelde onder zijn zonen, trok de jongste weg en verkwistte al het geld. Door hongersnood moest hij echter terugkeren. Toch werd hij met open armen door zijn vader ontvangen. Bij de Vader is iedereen welkom. Dat is de Bijbelse boodschap van deze samenkomst. Maar hoe sta ik daar tegenover? Ben ik ermee akkoord? Heb ik dit al ervaren, of juist niet?

Verloop

Vorm groepjes van ongeveer 5 kinderen en zet hen rond één tafel. Het spel verloopt gelijkaardig als het originele spel. Leg om te beginnen alle memorykaarten omgekeerd op tafel. Op de onderzijde van de kaartjes staan nummers en stellingen. (Door de nummers weten de kinderen met zekerheid welke twee stellingen bij elkaar horen.) De bij elkaar horende stellingen spreken elkaar echter tegen. Wanneer iemand twee stellingen omdraait die niet bij elkaar horen, moeten deze gewoon weer omgedraaid worden. Wanneer iemand twee bijhorende stellingen omdraait, volgt een kleine nabespreking. Het kind geeft aan met welke stelling hij het meest akkoord is en waarom, waarna de andere groepsleden hetzelfde doen. Diegene die op het einde de meeste duo's gevonden heeft, wint het spel. Om te bepalen wie mag beginnen, werpen alle vormelingen met een dobbelsteen. Diegene die het hoogst aantal ogen werpt, mag beginnen.

STELLINGEN VOOR HET MEMORYSPEL

Voorzie stellingen die voldoende eenvoudig zijn. Je kan je daarvoor baseren op de parabelformule, wat de personages in het verhaal doen of zeggen, of voorbeelden uit je eigen leven. Dit spel vraagt dus wel wat voorbereiding vooraf. Enkele voorbeelden van stellingen:

- *Ik vind het leuk om net als de jongste zoon mijn eigen zin te doen versus ik vind het belangrijk om altijd te doen wat mama of papa van mij verwachten.*
- *Ik vind dat de oudste zoon gelijk heeft om jaloers te zijn versus ik zou blij zijn als mijn oudste broer kwam mee feesten.*
- *Ik vind het lief dat de vader altijd uitkijkt naar zijn jongste zoon versus ik snap niet dat de vader op uitkijk blijft staan, ik zou zelf heel boos zijn op de jongste zoon.*
- *Als ik stout geweest ben, zeg ik ook sorry tegen mama en papa versus ik vind sorry zeggen heel erg moeilijk, ik doe dat niet graag.*
- *Ik vind dat de jongste zoon een zware straf verdient in plaats van een feest versus ik zou ook heel erg blij zijn als iemand die iets fout gedaan heeft sorry tegen mij zegt.*
- *Iemand die iets heel stouts tegen mij gedaan heeft, komt er niet zomaar vanaf met sorry zeggen versus als iemand iets heel stouts tegen mij gedaan heeft en hij zegt sorry, dan zijn we weer vrienden.*
- *Ik vind wat de vader doet niet eerlijk tegenover de oudste zoon versus ik vind niet dat de vader de oudste zoon verkeerd behandelt, hij ziet hem toch ook graag?*
- *Als ik stout geweest ben, hoop ik dat mama en papa niet te boos zullen zijn versus als ik stout geweest ben, vind ik het normaal dat ik een zware straf krijg van mama en papa.*

Vergeven mag! De verloren zoon komt terug.

VOORSTEL 3 - SPELEN MET GEBAREN: HOE LAAT JE VERGEVING ZIEN AAN EEN ANDER?

Laat het schilderij van de verloren zoon van Rembrandt zien aan de kinderen en bespreek kort wat je ziet. Je kan het Bijbelverhaal erbij leggen. De vader maakt een gebaar van vergeving door zijn zoon te omhelzen.

Maar er zijn nog veel meer mogelijke handelingen en gebaren om vergeving uit te drukken. Verdeel de kinderen in duo's en geef ze de opdracht mee om in twee minuten zoveel mogelijk handelingen en gebaren te bedenken die laten zien dat je iemand vergeeft. Je kunt daarbij denken aan: elkaar de hand schudden, je armen spreiden om iemand te ontvangen, elkaar omhelzen, biddende handen, elkaar een kus

geven, breed glimlachen naar de ander, elkaar op de schouder kloppen.

Je zou de kinderen ook als extra opdracht kunnen meegeven handelingen en gebaren te bedenken voor een situatie waarin niet vergeven wordt.

Laat de kinderen na een tijdje in groepjes van twee om beurten de gebaren zien. Kunnen zij zich voorstellen dat zij dit doen?

Sluit deze werkvorm af door nog eens te kijken naar het schilderij van Rembrandt: de blik van de vader, de gezwollen voet van de zoon, de omhelzing,...

VOORSTEL 4 - T-SHIRTS MET EEN HART

1. Bedek je werkoppervlak met plastic, bij voorbeeld opengesneden vuilniszakken.
2. Meng een tas natriumcarbonaat (soda) met een emmer water. Week daarin elk T-shirt kort en wring het daarna goed uit.
3. Vouw daarna je T-shirt verticaal dubbel en teken een half hart. Je kan hiervoor gebruik maken van een hart op karton uitgesneden.
4. Dit is wat moeilijk: vouw langzaam langs de zijkant van het hart de stof van het T-shirt samen op accordeonwijze: begin bovenaan en vouw zo langzaam naar beneden toe. Doe daarna een elastiekje rond deze cirkel van stof. Bind de rest van het T-shirt ook samen met elastiekjes, ongeveer 3 à 4 cm van elkaar verwijderd.

5. Meng je verf en giet de mengeling in een flesje. Giet de rode kleur over het gedeelte dat het hart zal vormen. Kleur het stuk stof erna geel. Kies daarna nog één kleur om de rest van je T-shirt mee te verven.
6. Steek je T-shirt in een plastic zak en sluit die goed af. Laat je kleur zeker 4 tot 6 uur intrekken. Je wast je T-shirt best maar na 72 uur.

TIP

Deze werkvorm komt uit de IJD-jaarthemamap "Goeie ontvangst!". Je vindt in de map nog talrijke andere werkvormen, meestal wel bestemd voor wat oudere jongeren. Op youtube vind je ook (Engelstalige) filmpjes waarin uitgelegd wordt hoe je zo'n T-shirt maakt. Een voorbeeld: <https://www.youtube.com/watch?v=gRE6hJZwFOE>. Voorbeelden van de harten vind je op

http://www.archief.ijd.be/sites/default/files/content/geloof_harten.pdf.

TIJDSBESTEK: 15 minuten

BENODIGDHEDEN

- Afbeelding van het schilderij 'De Verloren Zoon' van Rembrandt

TIJDSBESTEK: 30 minuten

BENODIGDHEDEN

- Witte T-shirts
- Bus natriumcarbonaat of soda (te koop in een patisserieafdeling van een supermarkt)
- Emmer water
- Tafelbedekking
- Stiften
- Karton, scharen, elastiekjes
- Textielverf (rood, geel en een andere kleur)
- Dikke plasticzakken
- Kleine flesjes
- Wegwerpbekers

Jaar B - Bouwen aan Zijn Rijk

DEEL 2b BIJENKOMST MET DE OUDERS

TIJDSBESTEK: 15 minuten

Terugblik op de voorbije weken

In een eerste stap vertelt iedereen die wil wat hem getroffen heeft uit de afgelopen weken – sinds de vorige bijeenkomst – en wat dit eventueel met zijn geloof of zoeken te maken heeft. Je kan, hierbij aansluitend, eventueel al de band met het thema van deze samenkomst leggen door de vraag: dacht ik bij het horen van de parabel van de verloren zoon spontaan aan een eigen ervaring uit de voorbije weken? Was ik eerder de vader, de jongste zoon of de oudste zoon? Of eerder een toeschouwer?

TIJDSBESTEK: 45 minuten

BENODIGDHEDEN

- Per ouder één blaadje met de tekst van Lucas 15,11-32 met de gespreksvraagjes ter inspiratie

TIP

- We raden de catechist sterk aan vooraf zelf al even de tekst te ontdekken, op basis van de Bijbelse achtergrondinformatie achteraan deze bijeenkomst en de inhoudelijke vragen.

Bijbelverhaal en gesprek

In een gesprek begeleid door de catechist leren de ouders het verhaal beter kennen. Daarbij focussen we ditmaal op wat barmhartigheid is.

Eerst wordt de Bijbeltekst gelezen of verteld. Het is belangrijk dat dit gebeurt door iemand die levendig kan lezen of vertellen; dat kan uiteraard ook een ouder zelf zijn.

Na de lezing of vertelling kunnen ouders verduidelijkende vragen stellen, en pas nadien wordt nagegaan wat de Bijbeltekst voor het eigen leven van iedereen kan betekenen. Daarbij worden enkele vraagjes ter inspiratie meegegeven, die je hierbij vindt.

In een derde stap tenslotte kan ieder die dat wenst even aanhalen wat hem getroffen heeft in de inbreng van anderen, wat hij 'mee naar huis zou nemen'. Ook deze stap is erg belangrijk.

INHOUDELIJKE VRAGEN

- De jongste zoon eist van zijn vader de erfenis en trekt er op uit om te genieten van het leven. Ook vandaag lijkt het ideaal dat "geld moet rollen" en dat het leven er is om "het ervan te nemen". Herken je je hierin? Een beetje? Of helemaal niet?
- De verloren zoon kwetst zijn vader, en toch vergeeft deze hem als hij ziet dat hij terug komt. Hoe zou jij je voelen bij dit weerzien, moest je de zoon zijn? Of de vader?
- Jezus tekent Zijn Vader hier als een God die altijd weer naar ons uitkijkt, ook als we andere wegen gaan. Wat roept dit bij je op? Kan je hierin geloven?
- En dan is er de oudste zoon. Kan je zijn reactie begrijpen? Anders gezegd: kan je begrijpen dat mensen die altijd Gods wil proberen te volbrengen, ook zo reageren als ze zien dat God mensen vergeeft die op een bepaald moment in hun leven van God weg gingen?

Aanvullende of alternatieve werkvormen

Je kan met de ouders de parabel van de verloren zoon ook verder verkennen met enkele werkvormen. Zo je daarvoor niet voldoende tijd zou hebben, kan je voorafgaand programma beperken tot 1) de terugblik en het lezen van de Bijbeltekst, of 2) het lezen van de Bijbeltekst en bovenstaande inhoudelijke vragen.

Vergeven mag! De verloren zoon komt terug.

VOORSTEL 1 - "DE VERLOREN ZOON" (Rembrandt)

Bekijk het schilderij van de verloren zoon van Rembrandt en ga in gesprek met de ouders na wat hen opvalt, wat ze herkennen van de parabel van de verloren zoon. Je kan het Bijbelverhaal hier zo nodig nog eens vertellen of voorlezen.

De vader maakt een gebaar van vergeving door zijn zoon te omhelzen. Maar er zijn nog veel meer mogelijke handelingen en gebaren om vergeving uit te drukken. Hoe druk ik verzoening uit tegenover anderen? Als iemand mij zou vergeven of verzoening zou zoeken, welk gebaar van hem of haar zou me dan echt deugd doen en oprecht overkomen?

Wijs er ook op dat het bijzondere aan het schilderij van Rembrandt is dat hij de vader zowel vrouwelijk als mannelijk heeft geschilderd. De vader heeft namelijk een vrouwen- en een mannenhand. Daarmee stijgt het verhaal boven zichzelf uit en verwijst de vaderfiguur naar God, die noch mannelijk, noch vrouwelijk is, en die zich over alle mensen ontfermt. Dit krijgt gestalte in de omarming; de vader stelt zijn zoon een gebaar van een vriendschap die niet doorbroken kan worden. Merk ook de oudste zoon op, die eerder discrediet op het schilderij staat afgebeeld.

VOORSTEL 2 - DE PARABEL VAN...?

Het Bijbelverhaal uit Lucas 15,11-32 wordt gewoonlijk omschreven als de parabel van de verloren zoon... maar misschien is een andere titel ook gepast? Vraag aan elke ouder welke titel hij of zij aan deze parabel zou willen geven, en waarom.

VOORSTEL 3 - GESPREK OVER 'BARMHARTIG ZIJN' AAN DE HAND VAN EEN FILMPJE

Op www.verderkijken.org vind je, onder het trefwoord "vergeving", enkele treffende filmpjes waarin uiteenlopende facetten van het thema op een rake manier worden aangebracht. Je kan zo'n filmpje eventueel aan het begin van de samenkomst met de ouders bekijken om het Bijbelverhaal daar nog eens op te roepen. Ons trof het filmpje "Just forgive", waarin een zoon zijn vader vergiffenis schenkt... en zo zelf voor een stuk tot bevrijding komt.

TIP BIJ VOORSTEL 1

- De parabel van de verloren zoon is door verschillende kunstenaars opgepikt: Köder, Rubens, Max Slevogt,... . Je kan werken met prenten van verschillende schilderijen van deze parabel, en de ouders dan een prent laten kiezen: welk schilderij spreekt je meest aan, en waarom?
- Verschillende voorbeelden van prenten vind je op <https://www.pinterest.com/pin/307722587009564986/>

Jaar B - Bouwen aan Zijn Rijk

DEEL 3 KINDEREN EN OUDERS KOMEN TERUG SAMEN

Hiervoor gaat iedereen terug naar het lokaal waar de catechese begon.

TIJDSBESTEK: 10+10 minuten

BENODIGDHEDEN

- Regenboog uit de vorige bijeenkomsten.
- Eventuele resultaten van de opdrachten uit de leeftijdsgroep(en) van de kinderen.
- Een schilderij over de parabel van de verloren zoon
- Viltstift, scharen, plakband of duimspijkers

Creatief moment en moment van samenbrengen

TWEE MOGELIJKHEDEN

- Ofwel kiezen kinderen en ouders een kleurenprent uit het gelezen Bijbelverhaal (een tafereel dat hen getroffen heeft), en vertellen ze elkaar daarover iets.
- Kinderen en ouders kunnen vooraf ook al het visuele materiaal dat ze in de eigen leeftijdsgroep gebruikten of zelf maakten samenleggen (als er erg veel materiaal is kan men hieruit best een selectie maken) en voorbereiden wat ze hierbij aan de andere leeftijdsgroep willen vertellen, om dan een wederzijdse voorstelling te doen.

REGENBOOG

Tenslotte wordt zoals steeds iets toegevoegd aan de regenboog: een kind of ouder schrijft met zwarte viltstift op de regenboog, in een ander kleurvlak dan de vorige keer, de boodschap **VERGEVEN MAG!** (of plakt een bordje met deze boodschap met een duimspijker op dit kleurvlak). In dit kleurvlak kunnen kinderen en ouders eventueel ook iets plakken of prikken dat ze bij de verwerking van de Bijbeltekst hebben gemaakt.

Geef de regenboog ook telkens een plaats in de volgende familie- of gezinsviering van de plaatselijke geloofsgemeenschap.

TIP

Voor kleurplaten van het Bijbelverhaal: op internet vind je alvast heel wat materiaal. Ook in de reeks "Bijbelverhalen in beeld" (auteur: Hedwig Berghmans - illustraties: Gaëtan Evrard), uitgegeven bij Averbode, vind je heel wat mooie prenten bij diverse Bijbelverhalen uit het Oude en het Nieuwe Testament. Averbode ontwikkelde ook Bijbelplaten bij de godsdienstmethode 'Sterren aan de hemel'. Een overzicht van die platen vind je op www.averbode.be/sterren.

TIJDSBESTEK: 10 minuten

BENODIGDHEDEN

- Per kind en ouder: hun map
- Folders met activiteiten van de geloofsgemeenschap en eventuele mogelijkheden om zich te engageren.

Op weg

Ouders en kinderen krijgen de praktische informatie mee voor de volgende catechesebijeenkomsten en mogelijkheden om aan te sluiten bij activiteiten van de geloofsgemeenschap.

PRAKTISCH

Kinderen en ouders steken hun nieuwe werkblaadjes van deze bijeenkomst bij in de map die ze tijdens de startbijeenkomst ontvingen. Zo één van de werkbladen voor de kinderen in deze catechesemap of een bepaalde opdracht voorzien voor de groep met de kinderen nog niet aan bod kwam, kan je ouders en kinderen uitnodigen hiermee samen thuis aan het werk te gaan. Bij de start van de

volgende bijeenkomst kan je hier dan kort op terugkomen en kunnen kinderen en/of ouders die dat wensen hierover kort iets vertellen.

GELOOFSGEMEENSCHAP

Ook nu nodigt de priester, pastoraal werk(st)er of een catechist kinderen en ouders uit op één specifiek gebeuren dat voor de volgende catechesesamenkomst zal plaatsvinden in de geloofsgemeenschap. Dat kan een gezinsviering op zondag zijn, maar ook een parochiefeest, een actie voor het goede doel, een Bijbelquiz... Belangrijk is wel dat deze mee op maat van de kinderen en ouders zijn gesneden.

Vergeven mag! De verloren zoon komt terug.

TIP

Als het mogelijk is, suggereren we in de geloofsgemeenschap een verzoeningsviering te organiseren waarop kinderen en ouders worden uitgenodigd. Zo kan men hier ten volle een gemeenschapsgebeuren van maken: het vieren van verzoening met God en medemens behoort eveneens tot het hart van het leven in de gemeenschap.

PETER/METER

Kinderen kunnen nu, samen met hun ouders, hun peter/meter vanuit de geloofsgemeenschap ontmoeten. In de Algemene Inleiding van deze map vind je meer uitleg over het werken met peters en meters vanuit de geloofsgemeenschap.

Afsluitend gebedsmoment

De catechist nodigt iedereen nu uit op het afsluitend gebed in het apart lokaal of de stiltehoek.

De grote kaars wordt aangestoken: die verwijst naar God. Alle aanwezigen kunnen dan een klein kaarsje aansteken en het rond de grote kaars zetten: zo drukken we onze verbondenheid met God zichtbaar symbolisch uit.

Iemand opent de Bijbel op het verhaal van de verloren zoon of haalt het doek weg dat ligt op de Bijbel die reeds op de juiste plek geopend is. Hij of zij leest de gelijkenis (Lucas 15,11-32) nog eens voor uit de Schrift.

Iedereen schrijft op een papiertje waar hij spijt van heeft, en /of wat hem gekwetst heeft. Alle papiertjes worden dan dichtgevouwen en in de vuurvaste kom gelegd.

Dan zingen we een lied (zie suggesties ge-

beden en liederen in bijlage).

Een catechist of ouder spreekt daarop een kort gebed uit (zie ook de suggesties met gebeden en liederen in bijlage).

We bidden samen het *Onze Vader* aan de hand van de bijlage met gebeden en liederen. Daarop steekt iemand met de grote kaars de papiertjes in brand als teken dat wat ons of anderen kwetst niet het laatste woord heeft bij God.

Een kind of ouder sluit de geopende Bijbel of legt er weer het doek over.

Er wordt een zegen uitgesproken en/of iedereen maakt een kruisteken.

Alle kaarsen worden uitgeblazen.

Nadien verlaat iedereen het lokaal of de stiltehoek. Deze catechesebijeenkomst is ten einde.

TIJDSBESTEK: 10 minuten

BENODIGDHEDEN

- *Bijbel, doek, grote kaars en kaarsjes*
- *Papiertjes, lucifers, een vuurvast kommetje*
- *Bijlage met gebeden en liederen*

ALTERNATIEF OF AANVULLEND: VERZOENINGSVIERING

Op het einde van deze catechesesamenkomst kan je ook een meer uitgebreide verzoeningsviering laten plaatsvinden, al dan niet samen met de plaatselijke geloofsgemeenschap. Suggesties voor zo'n viering vind je bij dit catecheseproject in de boete- of verzoeningsviering als één van de belangrijke liturgische etappes onderweg naar de viering van de initiatiesacramenten.

Jaar B - Bouwen aan Zijn Rijk

EVALUATIE

Aan het einde van elke bijeenkomst is het zinvol om even met de catechisten samen te zitten en de voorbije bijeenkomst te evalueren. Een snelle evaluatie kan met klassieke vragen als:

- wat ging goed?
- wat kon beter?
- wat moeten we volgende keer zeker vermijden?
- waarmee moeten we rekening houden naar de volgende samenkomsten, zowel praktisch als inhoudelijk?

Concrete evaluatievragen voor deze bijeenkomst kunnen ook zijn:

- Hoe kwam het genre van de parabel over bij kinderen en ouders? Zijn ze hiermee vertrouwd (geworden)?
- Konden kinderen en ouders zich identificeren met één of meerdere personages uit de parabel?
- Hoe voelden kinderen en ouders zich bij het thema verzoening? Herkenden ze bepaalde facetten? Konden ze die op hun eigen leven leggen? Hoe verliepen gesprek en uitwisseling hierover? Is hier opvolging gewenst of nodig?
- Zo er een verzoeningsviering voorzien was: hoe is deze verlopen? Hoe kwam dit over bij kinderen en ouders?

ACHTERGRONDINFO BIJ LUCAS 15,11-32

CONTEXT

Voor de **context** van het Bijbelverhaal verwijzen we je naar de inleiding op het evangelie volgens Lucas. Die inleiding vind je bij elk Bijbelboek in de meeste edities van de Willibrordvertaling.

STRUCTUUR

De parabel of gelijkenis van de vader met zijn twee zonen bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel gaat over de jongste zoon (verzen 12-24), het tweede over de oudste (verzen 25-32). Beide onderdelen worden met dezelfde bewoordingen afgesloten (vergelijk verzen 24 en 32). Sommigen zien zelfs een driedeling: verzen 12-20a, 20b-24 en 25-32. Elk deel gaat dan hoofdzakelijk over de drie personages die in vers 11 worden aangekondigd: de jongste zoon, de vader, de oudste zoon. (Bron: *De Willibrordvertaling*: © Katholieke Bijbelstichting, Breda)

JOODSE GEBRUIKEN

Opvallend is hoe de parabel van de verloren zoon ook een breuk inhoudt met bepaalde Joodse gebruiken:

- Handelt de Vader volgens de Joodse gebruiken? Neen. Naar de zoon toe rennen en hem kussen is beneden waardigheid van de vader.
- Handelt de jongste zoon volgens de Joodse gebruiken? Neen. Hij heeft zijn vader verloochent en toch spreekt hij hem aan met vader.
- Handelt de oudste zoon volgens de Joodse gebruiken? Ja. Niet langer 'broer', maar die 'zoon van u'; geen verzoenend gebaar.

>>

Vergeven mag! De verloren zoon komt terug.

BIJBEL IN 1000 SECONDEN

Meer informatie over het verhaal van de parabel van de verloren zoon vind je ook op

<http://www.Bijbelin1000seconden.be/menu/tiki-index.php?page=4de+zondag+van+de+veertigdagentijd+C>

THOMASWEBSITE

Grondige exegetische achtergrondinformatie bij deze parabel is te vinden op de Thomaswebsite van de K.U. Leuven:

<https://www.kuleuven.be/thomas/page/Bijbelfiche-gelijkenis-van-een-vader-met-twee-zonen/>

VERZEN

Enkele opmerkingen bij concrete verzen:

Vers 12

De juridische achtergrond van dit vers is niet helemaal duidelijk. Het verhaal suggereert dat de zonen wel het beschikkingsrecht kregen over het bezit van hun vader, maar niet ontslagen waren van de plicht om voor hun vader te zorgen. Met het oog op die plicht wordt een verdeling van de erfenis tijdens het leven van de erflater afgeraden in Sirach 33,20-24 (vergelijk ook Tobit 8,21) (Bron: *De Willibrordvertaling*: © Katholieke Bijbelstichting, Breda)

Vers: 15 “varkens” (en andere dieren)

Het varken behoort tot de onreine dieren (zie Leviticus 11,7). Daarom eten de Joden geen varkens. Als een Jood varkenshoeder was en zelf het varkensvoer wilde eten, deed hij dus iets wat niet mocht volgens de wet. De twee andere dieren in het verhaal, geiten en kalveren, zijn wel reine dieren. Maar het ene dier was veel meer waard dan het andere: een kalf was veel duurder dan een geit, dat zelfs nog goedkoper was dan een schaap. De vader slacht dus een duur kalf voor de jongste zoon die er vandoor gegaan was. Maar de oudste zoon zegt dat hij nog niet eens een goedkoop geitje gekregen heeft van zijn vader.

(Bron: NBG, JOP, *SamenleesBijbel*, uitgeverij Royal Jongbloed, 2015)

ALGEMENE BEDENKINGEN BIJ HET BIJBELS THEMA

- Wij kennen allemaal mensen die op één of andere manier “verloren lopen” - we lopen zelf soms verloren! - of mensen die ons of anderen kwaad hebben gedaan, mensen die niet voldoen aan wat verwacht mag worden. Net als de Schriftgeleerden is ook onze tijd meestal hard tegenover hen: wie fouten maakt, wie een misstap heeft begaan, kan vaak niet op veel begrip rekenen. Jezus vraagt echter om een andere houding. Als wij in de God willen geloven waar Hij over spreekt, worden we opgeroepen om, net als God zelf en zoals Jezus het heeft voorgeleefd, het verlorene niet links te laten liggen of af te schrijven, maar integendeel ernaar op zoek te gaan. Dat vraagt dat we niet te vlug klaar staan met ons oordeel over andere mensen, dat we ons oefenen in geduld en verdraagzaamheid, dat we leren vergeven en barmhartig zijn, dat we leren om zelf aan andere mensen – in de eerste plaats hen die het moeilijk hebben in het leven – een ‘goeie ontvangst’ te bieden.
- Wie is de échte verloren zoon? Hij die niet barmhartig kan zijn...

Jaar B - Bouwen aan Zijn Rijk

Bijlage 1 - Memory kaarten

Ik vind het leuk om net als de jongste zoon mijn eigen zin te doen ★ 1	Ik vind het belangrijk altijd te doen wat papa of mama van me verwachten ★ 1
Ik vind dat de oudste zoon gelijk heeft om jaloers te zijn ★ 2	Ik zou blij zijn als mijn oudste broer kwam mee feesten ★ 2
Ik vind het lief dat de vader altijd uitkijkt naar zijn jongste zoon ★ 3	Ik snap niet dat de vader op uitkijk blijft staan, ik zou zelf heel boos zijn op de jongste zoon ★ 3
Als ik stout geweest ben, zeg ik ook sorry tegen mama en papa ★ 4	Ik vind sorry zeggen heel erg moeilijk, ik doe dat niet graag ★ 4

Vergeven mag! De verloren zoon komt terug.

Ik vind dat de jongste zoon een zware straf verdient in plaats van een feest

Ik zou ook heel erg blij zijn als iemand die iets fout gedaan heeft sorry tegen mij zegt

Iemand die iets heel stouts tegen mij gedaan heeft, komt er niet zomaar vanaf met sorry zeggen

Als iemand iets heel stouts tegen mij gedaan heeft en hij zegt sorry, dan zijn we weer vrienden

Ik vind wat de vader doet niet eerlijk tegenover de oudste zoon

Ik vind niet dat de vader de oudste zoon verkeerd behandelt, hij ziet hem toch ook graag?

Als ik stout geweest ben, hoop ik dat mama en papa niet boos zullen zijn

Als ik stout geweest ben, vind ik het normaal dat ik een zware straf krijg van mama en papa

